

Pont FFCC de les Cases Noves

Gelida

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Sobre el riu Anoia, i al costat de la resclosa.
Alçada: 91

Coordenades:

Latitud: 41.443997084263
Longitud: 1.8525213003159
UTM Est (X): 404145
UTM Nord (Y): 4588683

Classificació

Número de fitxa 08091 - 120
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Contemporani
Segle XIX-XX
Any 1865
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Observacions protecció: Sòl de Protecció Especial (Pla territorial Metropolità de Barcelona, Pla Director Territorial de l'Alt Penedès)
Data aprovació: dt., 16/09/2008 - 12:00
Accés Obert
Ús actual: Estructural
Titularitat Pública
Titular: RENFE
Fitxes associades:
[Estació FFCC Gelida](#)
[Pont FFCC Sant Salvador](#)
[Pont FFCC del Puig](#)
Autoria de la fitxa Martí Picas. INSITU SL

Descripció

Segons l'estudi de Rosselló (2016) les principals dades patrimonials del pont se centren en les estructures conservades des de la seva construcció i dimensions.

El pont té una estructura diferent per a cadascuna de les dues vies. L'estructura de la via que es troba al costat sud-est és similar a la del pont de Sant Salvador. L'estructura de la via del costat sud-est té una longitud total de 103,5 m i està formada per tres trams amb un perfil d'arc molt rebaixat. Els dos trams situats als extrems tenen una llum de 31,20 m cadascun, mentre que el tram central té una llum de 41,10 m. Per altra banda, l'estructura del costat nord-oest està feta de formigó. El pont té una llargada de 101 m i està format per sis ulls. Els dos ulls extrems són de volta de canó amb una llum de 7,87 m cada un, mentre que els quatre centrals presenten arcs de mig punt amb una llum de 18,57 m.

Aquests últims estan alleugerits amb obertures verticals d'arquets de mig punt. Tres dels ulls del pont reposen sobre les piles originals de 1865 i comparteixen característiques constructives i formals amb les del pont de Sant Salvador.

Història

La història de la línia R4 de Manresa a Barcelona i Sant Vicenç de Calders es caracteritza per dues etapes distintes, dividides en les seccions de Manresa a Barcelona i de Barcelona a Sant Vicenç de Calders. Els primers passos d'aquesta ruta es remunten a l'any 1854, quan es va inaugurar el tram inicial del ferrocarril de Barcelona a Martorell, que sortia de l'estació original a la plaça de Catalunya i s'estenia fins a Molins de Rei. Posteriorment, va ser ampliat per arribar a l'estació provisional de Martorell el 1856 i finalment a l'estació definitiva el 1859, des d'on la línia es va expandir cap a Tarragona el 1865.

La història de Gelida es vincula amb la inauguració de la línia entre Tarragona i Martorell el 15 d'abril de 1865, a càrrec de la Companyia del Ferrocarril de Tarragona a Barcelona i França (TBF). L'any 1891, aquesta línia es va integrar a la companyia Madrid a Zaragoza y Alicante (MZA), mentre que el 1941 l'estació de Gelida va passar a formar part de RENFE. L'electrificació de la línia es va dur a terme el 1957. El 1986, la finalització de la doble via entre Martorell i Sant Vicenç de Calders va suposar la transformació de l'estació de Gelida en un simple baixador, adaptant-la a la configuració actual. Finalment, el 2005, l'estació de Gelida va passar a ser gestionada per ADIF.

Segons l'estudi del patrimoni ferroviari de Gelida de Rosselló (2016) l'arribada del ferrocarril a Gelida va tenir un impacte econòmic significatiu i va contribuir de manera decisiva al desenvolupament de l'estiueig. Això es va veure reflectit en l'augment de la població, que va créixer de 1.823 habitants el 1860 a 2.156 el 1887. La construcció de la línia ferroviària va incloure la creació de tres ponts sobre el riu Anoia, inicialment constituïts per trams rectes amb taulers de gelosia de ferro, reposant sobre pilars i bases de maçoneria.

L'estructura del pont de les Cases Noves està dividida en dos. La via situada al costat sud-est va ser construïda amb la implantació de la doble via, que va entrar en funcionament l'any 1982. Per al costat nord-oest, l'estructura està feta de formigó, però la data exacta de la seva construcció és desconeguda. Tres dels ulls del pont reposen sobre les piles originals de 1865 i els altres tres ulls estan suportats per bases de nova construcció.

Bibliografia

ALBET, Josep (1965). "Pont sobre el Riu Anoia". Programa Festa Major 1965. p. 17.

ROSSELLÓ, Joan (2016). "Els valors oblidats del patrimoni ferroviari i viari de Gelida". Programa de Festa Major 2016. pp. 33 - 42.

Enllaços d'interès:

[Estació de Gelida](#)

[Línia R4 - Història](#)

[Programa de Festa Major 2016](#)

